

Iz tega silnega ruskega napora je razvidno, da želi Rusija vojsko z odločilnim uspehom v Karpatih končati. Ta ruska želja je tem bolj umljiva, ker je ruskemu armadnemu vodstvu od tedna do tedna vedno težavneje vzdrževati štirimilijonsko armado in jo ohraniti za boj sposobno. Zdi se, da so Rusi višek svoje razpoložljive vojske sile že prekoračili. Srditi sunki Rusov ob našo bojno črto, žrtve desetisočev ruskih vojakov, izgube, ki so v prvem letošnjem četrtletju znašale v Karpatih na ruski strani več kot četrtilijona ruskih vojakov, svedočijo, da se sovražnik z obupnim naporom bori zoper nas. Sredstva, ki jih ima na razpolago rusko carstvo, ne zaležejo več, da bi se ta vojska še dalje nadaljevala.

Drugo dejstvo, ki je v zvezi s prvim, je, da se vedno bolj opaža pomanjkanje vojnega gradiva v ruski armadi. Pred vojsko je bilo drugače. Rusija je bila na vojsko izbornu pripravljena; svojo armado je že dolga leta preskrbovala z vsem potrebnim za vojni ples. Ruska artilerija je bila dvakrat tako močna, kot naša. Težki topovi so bili najnovejšega, izbornega izdelka; nesli so mnogo dalje kot naši in se jih je lahko hitreje sprožilo kot naše, ki so starejšega, težjega izvora. Žal, nam ni bilo več mogoče pred vojsko pravočasno se oskrbeti z dovolj velikim številom novodobnih topov in havbic. A danes naš Rusi glede topov ne nadkriljujejo več. Naša artilerija ima danes skoroda premoč nad rusko in ta premoč napram ruski postaja teden za tednom večja. Rusija že dosedaj ni bila v stanju, da bi bila zamogla nadomestiti svoje izgube glede vojnega gradiva, še manj pa, da bi nas sedaj v tem oziru mogla nadkriljevati.

Tudi glede infanterije smo močno napredovali. Ob začetku vojske je večji del naših črnovojnikov — ker je bilo število rekrutov zadnja desetletja v naši državi prenizko določeno — šel na bojno črto s starimi puškami Werndlovkami (puške s posameznimi naboji). Danes pa so celo črnovojniški oddelki, ki stojijo v domovini, oboroženi z novjšimi puškami. A poleg tega se je pa doznalo, da je ruska črna vojska oborožena z orožjem, ki je že več desetletij ležalo nerabno v ruskih orožnih skladiščih. Kakor se sliši in se poroča od verodostojnih strani, vlada pri ruskih četah že občutno pomanjkanje pušk. Pribito dejstvo je, da se v peterih do šestih bojnih vrstah, ki nasakujejo naše postojanke, opaža, da zadnje vrste nimajo pušk. Tem vrstam se navadno da povelje, da morajo pobrati padlim in ranjenim ruskim vojakom puške in se tako boriti v prvih vrstah.

To so dogodki, ki se niso opazili samo v Karpatih, ampak tudi v južno-izhodni Galiciji, Bukovini, in ob Dunaju. Golo orožje, bodalo, je dobilo zopet svojo staro čast in veljavo nazaj. Pri Rusih je prišla zopet v poštev taktika generala Suvarova, bajonetni napadi. Do tega načina bojevanja pa Rusi niso prišli samo radi tega, ker je zelo uspešna, ampak iz popolnoma priprostega vzroka, ker primanjkuje že tudi — streliva. Pred našimi strelskimi jarki v Karpatih se kopičijo tisoči in tisoči ruskih mrličev, v žičnih ograjah pa visijo razmesarjena trupla sovražnih vojakov. In ob strašnem pogledu na te žrtve ruskih vojniških načrtov, morajo naše čete nadaljevati krvavo moritev in pobijanje...

Kakor so pripovedovali przemyslski brambovci iz prvega obleganja, ko so z zaprtimi očmi streljali v slepo naskakujoče ruske vrste, da ne bi videli grozne moritve, tako se isto ponavlja tudi sedaj na Karpatih. Nič manj nego 80.000 Rusov je samo zadnje dni padlo v Karpatih pod silnim našim ognjem.

Ni naš namen, da bi se slepili z praznimi upi. A kdo bi se našel, ki bi se dvomil, da Rusija že sama čuti, da je došla že na konec svojih sil in da igra zelo dvomljivo igro? Danes stojimo na Karpatih na višku vojnih dogodkov! Vzdržati moramo, trdno odločeni, da hočemo doseči zmago, katero potrebujemo, ako hočemo poznejšim rodovom zagotoviti miren razvoj. To je naše geslo!

Celi hribi mrličev v Karpatih.

Opetovano smo že poročali, da pod krogli avstrijske armade pada v Karpatih nešteto ruskih vojakov. Boj je prava uničevalna borba zoper Rusje. Pisali smo že tudi, da Rusi prav nič ne štedijo s človeškimi življenji in da žrtvujejo vrsto za vrsto svojih vojakov. Z bojišča se o tem poroča:

V večtedenski borbi, ki se bje sedaj v Karpatih, je na ruski strani toliko žrtev, kakor jih menda še nikoli ni bilo. Kljub silno težavnemu ozemlju, na katerem se vrši sedanja bitka, se tirajo ruske čete brezobzirno v gostih trumah proti našim močnim postojankam. Celi hribi samih mrličev navadno pri takih naskokih obležijo pred našimi postojankami. Uspeh uničevalnega boja je tem strašnejši, ker se ta uničevalni boj vrši polagoma, a stalno, dan za dnevom. Ta način je hušji, kot pa če se v enem boju uniči ena četa. Ker se uničevalni boj vrši na celi črti, ne uplivajo ogromne vsakdanje žrtve posebno močno na ruske vojskovodje, ki nimajo pravega pregleda čez vse velike izgube. Ruski voditelji vstrajajo pri svoji prvotni nameri, da prekerejo za vsako ceno karpatsko bojno črto. Vsled te drzne namere tirajo ruski častniki svoje čete vedno huje v krvavi metež, in kljub strašnim izgubam priganjajo z bičem uboge vojsake, da morajo naskakovati trdne avstrijske postojanke.

Rusko armado so Francozi prvotno nazvali že: „velik parni valjar“, ki bi naj pod seboj potlačil avstrijsko in nemško armado. Ker pa se Rusom to ni posrečilo, nazivajo sedaj Francozi rusko armado — „mlatilni stroj“, ki bi naj obe zavezniški armadi (avstrijsko in nemško) z neprestanimi boji zdrobila. V resnici se pa nahajajo ruske čete v Karpatih same v mlatilnem stroju, ali pravzaprav pod košnjim strojem. Vrsta za vrsto ruskih napadalcev pada pod ognjem naših topov, strelskih in navadnih pušk, ne da bi kljub groznim žrtvam došli do svojega cilja, predreti in raztrgati našo bojno vrsto. Način našega bojevanja je sedaj, da se iz močnih postojank z dobro namerjenim ognjem uniči kolikor mogoče mnogo ruskih vojakov ter se tako zlomi sovražna premoč. Poleg tega pa imajo naše čete naročilo, da same sebe ščitijo, kolikor le mogoče. Ta način bojevanja je dosegel že velike uspehe in velja kot najhujši sunek v ogromno rusko armado. V teh bojih se ne gre toliko za število ujetih, temveč bolj za število mrtvih in ranjenih. Tudi velikansko število prebivalstva Rusije bo zelo težko preneslo to ogromno puščanje ruske krvi.

Čeprav traja karpatska bitka že več tednov, ne da bi prišlo do odločitve, je vendar velikega notranjega pomena in sega dalje, kot marsikateri sijajni uspeh velike bitke na odprtem polju. Bitka, ki se zdaj bje v Karpatih, je najstrašnejša obrambna bitka, kar jih pozna svetovna zgodovina. Ta bitka je pravi, uničevalni boj, boj čelo s čelom; borba, ki prizadene napadajočim Rusom udarce, ki bodo s svojimi naslednji segali ruskemu ljudstvu v mozek in ki se bodo poznali desetletja in desetletja. Uničevanje ljudi je na ruski strani radi trmoglavega bojevalnega načina ruskih vojskovodij doseglo grozen višek. Akoravno še kljub vsemu temu odločitev na bojišču za er Rusje ne bo kmalu pila, pa vendar smemo upati, da bodo tedni sedanje vojske pomenili rožneje leta. Koliko tednov dalje traja vojska, toliko let bo imela Avstrija dalje mir. Sovražnik bo namreč rabil mnogo, mnogo let, redno bo rane, ki mu jih v teh tednih vseka avstrijska armada, zacelil.

2668 km dolga bojna črta.

Francoski list „Matin“ je izračunal, da znaša sedanja celotna evropska bojna črta 2668 km. 50 km znaša angleška, 28 belgijska, 870 francoska, 1370 ruska in 350 km srbsko-črnogorska bojna črta. Angleži imajo izmed vseh sedaj se borečih držav najkrajšo bojno črto. Celo Srbi in Črnogorci imajo svoje čete razpostavljene na sedemkrat daljši bojni črti.

Bardiov in Zborov.

Vojni poročevalci pišejo: Velik del mest ega prebivalstva se je zotet vrnil v Bardiov, čeprav sta to Rusi tesno obdeležali mej, ki ni zelo oddaljena od Bardiova. V trgovini se prodajajo le predmeti, ki jih potrebuje vojsko. Pol ure oddaljeno kopal šee Bardiov je zapuščeno že od avgusta lanskega leta. Z blizajočo pomladjo se nameravajo tukaj ustanoviti velikopotezne zdravstvene naprave za vojsko, ki se v bližini bojuje. Z enega voz do Bardiova.

Pol ure avtomobilne vožnje severno od Bardiova leži majhni kraj Zborov, ki se v sedanjih bojih pogosto imenuje. Kraj je v naših rokah, vendar se korak za korakom pozna, da divjajo naokoli najljubšeji boji.

Bodeče žičnate ograje.

V Karpatih sta si obe nasprotnika svoje postojanke do dobra zavarovala z vsemi mogočimi zaprekami. Mnogo hribov je zavarovanih s štirimi do petimi strelskimi jarki t k drug za drugim. Hribi so zelo strmi, t ko, da je dohod k strelskim jarkom na vrhu hriba silno težaven in mnogokje celo nemogoč. Poleg tega pa so strelski jarki in dohodi k njim skrbno zavarovani z bodečo žico. Te goste pločve so branjtelji bolj pobarvali, da se od snega skoro nič ne razločujejo. Naskakujoči vojski, ki od daleč ne opazijo teh bodečih pločev, hitro morajo ozkrot v žico, da mnogi kar ovisi na isti karpatski hribi pa so poleg tega sedaj še na čelo pokriti s snegom in ledom. Mraz se ni odnehal. Mrzla burja brije po bojni polja.

Bolgarski general — ruski knez.

Kakor smo že poročali, je ruski car imenoval znanega bivšega bolgarskega generala Radko Dimitrieva, ki je vsto, ti v rusko armado in ki je bil poveljnik ruske armade, katera je prvič brezuspešno oblegala Przemysl, za ruskega feldmaršala. Sedaj se pa poroča iz Sočije, da je ruski car povzdignil feldmaršala Radko Dimitrieva v knežji stan.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Položaj v Srbiji.

Londonski list „Daily Chronicle“ javlja iz Aten: Kapitan Benett, ki se je povrnil s potovanjem po Srbiji, poroča, da postajajo tam razmere vsak dan slabše. Strašna legarjeva kuga divja po celi deželi. V samem Brlju je nad 3000 bolnikov, pa le 10 zdravnikov. Povsod manjka zdravnikov in usmiljenk. Srbija je do slej brezuspešno klicala svoje zaveznike na pomoč.

Vprašanja in odgovori.

Prihajajo nam vprašanja o nekaterih zadevah, ki se dotikajo širne javnosti. Zato se nam zdi primerno, ako odgovarjamo na nje javno in tako izpostavlamo svoje odgovore javni kritiki in kontroli. Namen naš je, da kdor ima drugo mnenje, naj se oglasi, in ga tudi pove in zagovarja.

Špeharji. Vprašanje: Kaj naj storimo, ako se nam nastavljene cene ne zdijo primerne? Odgovor: Za špeharje so nekateri mestni uradi kot politična oblast nastavili maksimalne cene. Pri tej priliki se je zamudilo, da bi se zahtevalo tudi mnenje špeharjev o maksimalnih cenah, kajti špeharji so kot producenti ravno tako prizadeti pri cenah, kakor mestno prebivalstvo, ki je konsument. Treba je torej, da se špeharji po več skupaj in po svojih občinskih uradih pritožijo na višjo politično oblast (c. kr. namestništvo) proti določi om mestnih uradov, kjer se jim zdi to primerne. Zraven naj zahtevajo tudi, da se v bodoče za določanje maksimalnih cen pritegnejo tudi zaupniki špeharjev. Vsak brani svoje pravice!

Cene žita. Vprašanje: Nam v plujskem okraju se odjemlje od glavarstva žito po cenah, ki niso nikjer razglašene. Ali je to pravilno? Odgovor: Stalna uravnavna uporaba se ni izdala. Zato velja še vedno § 4. cesarskega ukaza z dne 24. febr. 1915, ki določa, da sme okrajno glavarstvo s pooblastvom namestništva pozvati posestnike pod zaporo danih zalog, naj dobavijo po oblastveno določenih cenah potrebno množico zaloge. Proti določenim cenam in da niso cene nikjer razglašene, se lahko pritožijo na namestništvo.

Odvzete žita po Ogrih. Vprašanje: K nam (občina na Murškem polju) so prišli kot vojaki oblečeni ljudje z Madžarskega, nam kazali madžarske listine ter zahtevali, da jim prodamo po gotovi, od njih določeni ceni oves td. Kaj naj storimo? Odgovor: Hitro po orožnike, da primejo take ljudi in jih ovadijo. Mogoče je, da sploh niso bili vojaki, ampak preoblečeni madžarski židje. Kdor Vam hoče kaj odvzeti, mora priti z županom, ki dobi prej že od glavarstva tozadevna naročila. Za Madžare pa se pri nas sploh ne bodo izdajala taka naročila. Javite stvar glavarstvu, a še bolj je sigurno, ako jo javite namestništvu.

Begunci po hišah. Vprašanje: Naši občini (v Lutomerskem okraju) baje hočejo poslati več galiskih begunccev z Ogrskega, katere bi morale sprejeti v posamezne hiše in jih proti majhni odškodnini preživljati. Toda če nam hoče trditi za živč. Kaj naj storimo? Odgovor: Na Gornjem in Srednjem Štajerskem spravljajo begunce v barake, pri nas v posamezne hiše. Slov. Kmečka Zveza se je proti temu dvojnemu načinu že pritožila. Ako se nimate begunccev v vase in jih nečete radi pomanjkanja živeža, naredite ulogo in sicer najbolj sigurno obenem na Lutomersko glavarstvo in namestništvo. V ulogi razložite svoje pmi-steke.

Razne novice.

Našim naročnikom! Tistim naročnikom, ki imajo pisane naslove in jim je naročnina potekla s 1. aprilom, ali pa jim poteče okoli 15. aprila, smo napravili danes na ovitek velik rdeč križ. S tem jih hočemo opozoriti, da naj takoj zopet naprej plačajo naročnino, ker se jim drugače list brezpogojno ustavi. Pri grozni drugini, kakor je sedaj, nam je popolnoma nemogoče, dopošilati list, ako ni plačan, naprej. Nadalje pa opomnimo tudi vse tiste naročnike, ki imajo tiskane naslove, a še niso plačali našega lista čisto do konca leta 1914, da jim bomo v drugi polovici tega meseca napravili na ovitke rdeče križe. Ako potem do 1. maja ne bodo plačali lista vsaj do konca leta 1914, bomo valed druginje tudi prisiljeni jim list ustaviti. Zatorej, cenjeni naročniki, ne pozabite poslati naročnine, da boste mogli list redno prejemati. Položnic sedaj ne razpošiljamo. Kdor nima položnice, naj se poslužuje poštne nakaznice. — Ob enem pa vabimo tiste Slovence in Slovenke, ki še nimajo naročenega „Slovenskega Gospodarja“, da stopijo v krog naših mnogobrojnih naročnikov. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naslov: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

Nove molitve za mir. Iz Rima se poroča: Državni tajnik kardinal Gaspari je izdal sledečo odredbo: Sv. Oče je ukazal, da se pri majnikovi pobožnosti moli od njega sestavljena molitev za mir, s katero je združen odpustek 300 dni vsak dan. Odpustkov se more udeležiti vsak, kdor se je vsaj 20krat udeležil majniške mirovne molitve.

*** Sv. Oče mladini.** Dne 9. aprila je sv. Oče sprejel mladeniško zvezo iz mesta Neapolj. Ob tej priliki je sv. Oče v svojem nagovoru rekel mladeničem, med drugim: „Stojte vedno v prvih vrstah krščansko-socialnega gibanja in pomnite, da boste le z delom in verskim življenjem dosegli velike uspehe.“

*** Papež Benedikt XV.** — za tesno zvezo med časopisjem in organizacijami. V Italiji so katoličani ustanovili društvo za razširjenje dobrega časopisja. Sv. Oče je ob tej priliki izrazil upanje, da bo odslej med italijanskim katoliškim časopisjem in „Ljudsko zvezo“, ki je največja organizacija italijanskih katoličanov, nastala tesnejša medsebojna zveza.

*** Brat sv. Očeta umrl.** V mestu Pegli pri Genovi na Italijanskem je v nedeljo dne 11. aprila umrl Julij dela Chiesa, mlajši brat sedanjega sv. Očeta. Umrl je bil star 54 let.

* **Duhovniške vesti** iz lavantinske škofije. Na bojišče je vpoklican č. g. Ignacij Brvar, kurat v vojaški bolnici v Gradcu. Na njegovo mesto v Gradcu je poklican č. g. Peter Paulić, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. gor. — Za vojne kurate v rezervi so za čas vojske imenovani: č. g. Anton Lasbajer, mestni kaplan v Celju, č. g. Franc Rop, kaplan pri Sv. Anu v Slov. gor., č. g. Mihael Barbič, kaplan v Ljutomeru in č. g. Ivan Baznik, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah.

* **Cesar obdaruje stoletnega starčka.** V vasi Stresa pri Palanci ob Jadranskem morju živi kmet Antonio Bolongaro, ki bo prihodnje dni star 100 let. Bolongaro je leta 1849 v čolnu prepeljal tri odlične gospode iz Strese v Laveno. Eden teh treh gospodov je bil, kakor se je pozneje izvedelo, cesar Franc Jožef. Sedaj, ko je kmet star 100 let, so njegovi vnuki poslali cesarju dopisnico z podobo starega očeta s pripombo, da je pred 60 leti Bolongaro v čolnu vozil cesarja. Kraljevo italijansko okrajno načelnstvo v Palanci je te dni prejelo nakaznico za 200 lir, kateri znesek je poslal cesar Francu Jožefu stoletnemu starčku Bolongarju. Italijanska kraljica-mati, ki je marsikatero poletje preživela v Stresi, je istotako poslala stoletnemu starčku 100 lir.

* **Občni zbor Jugoslovanske Strokovne Zveze.** Redni glavni občni zbor Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani se vrši v nedeljo dne 2. maja 1915 v hiši, kjer se nahaja „Delavsko konsumno društvo“. (Kongresni trg 2.) Ob 8. uri dopoldne je za delegate cerkveno opravilo v kapelici Alojzijevejšča, Poljanska cesta št. 4. Glavni občni zbor se prične ob 9. uri dopoldne. Naše štajerske skupine vabimo, da izvolijo delegate za občni zbor in iste naznanijo osrednjemu vodstvu v Ljubljani.

* **„Tagespost“ obsojena.** Slovenski odvetnik dr. Brejce je tožil graško „Tagespost“, ker ga je dolžila panskizma in serbofilizma, torej veleizdajniškega mišljenja in delovanja. Ker „Tagespost“ seveda svoje trditve ni mogla dokazati, je bil dne 13. dec. njen odgovorni uradnik radi razžaljenja časti obsojen na 14 dni zapora, oziroma 100 K. denarne kazni.

* **Čtivo za vojake.** Med Nemci ustanavljajo posebne liste, da se pošljejo vojakom na bojišče. Nemški izveštje so začeli izdajati poseben list za akademsko izobražene vojake. Mi Slovenci smo premajhni, da bi ustanovili poseben list za bojišče. Za to pa naročite vojakom prav pridno naše liste. Izredno hvaležni vam bodo! Za četrtleta stane „Straža“ 2.00 K, „Slov. Gospodar“ 1 K. Pokažite tudi v dejanju, da vedno mislite na svoje drage sinove v vojski!

* **Novi poveljniki III. armadnega zbora.** Za poveljnika našega domačega armadnega zbora je imenovan dosedanjí poveljnik 34. infanterijske divizije, general Krautwald pl. Annau.

* **Stotnik Vaupotič odlikovan.** Stotnik našega domačega domobranskega pešpolka št. 26 g. Eduard Vaupotič je radi svojega junaškega vedenja pred sovražnim bil od cesarja odlikovan z vojaškim zasluznim križcem 3. razreda z vojnimi okraskom. Stotnik Vaupotič je naš rojak iz Ljutomerskega okraja in je bil na čelu svoje stotije na severnem bojišču že dvakrat ranjen. Sedaj se zdravi v Mariboru.

* **Slovenski junak.** Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil Franc Grašinar, infanterist 87. pešpolka, doma od Sv. Jurija ob Taboru. Čast slovenskemu junaku! Grašinar piše svojim staršem: „Ljubi stariši! Prosim Vas, dajte hitro moje odlikovalno pismo, ki sem ga dobil od višjega poveljstva, v okvir. Ako se pridem nazaj, mi se bo lahko v korist. Ako me pa ne bo več nazaj, ga pa imejte Vi v spomin, da sem storil smrt za cesarja in za ljubo domovino. Snega imamo v Karpatih še zmiraj zadosti, pa Rusov še tudi. Avstrijci jih še zmiraj dobro klestimo. Ako Bog da, bodo s snegom vred tudi Rusi skopneli!“

* **Odlikovani slovenski junaki.** Z bojišča se nam dne 5. aprila poroča: S pohvalnim pismom armadnega poveljstva je bil za požrtvovalno in izvrstno spolnjevanje vojaške službe in z veliko hrabrostjo svetnjo odlikovan računski narednik peškovnega štaba Jožef Magdič, doma iz Cvena pri Ljutomeru. Srebrno svetinjo prve vrste je dobil nadlele poveljski podčastnik Ivan Weis iz Iljaševca pri Križevcih. Pri našem slovenskoštajerskem domobranskem pešpolku št. 26 je bilo od začetka vojne do sedaj odlikovanih že 78 Slovencev. Odlikovanja so si zaslužili vsi z izvanrednimi hrabrostnimi čini. Kot vzor pravega slovenskega vojaka se mora upoštevati poseben štabni narednik Anton Ffira, doma iz Pragerskega. Ta pogumni podčastnik je s svojimi napreli pomaklenimi vodil v trenutku, ko je sovražnik vsled silne premoči udrl v naše postojanke, naskočil sovražnika za hrbtom. Uspeh tega hrabrega, rekel bi skrajno drznega ravnanja, ki ga je junak z življenjem plačal, je bil, da se je udalo 600 Rusov. Ffira je bil predlagan rad tega vrlega in junaškega čina za najvišje odlikovanje. Junak si je gotovo zaslužil trajen spomin. Krasen vzgled in vzor pravega slovenskega vojaka!

* **Mrtvi se oglašajo.** Od Sv. Barbare pri Mariboru se nam piše: Alojz Zmavc dolgo časa ni dal nobenega glasu od sebe. Odšel je ob začetku mobilizacije na bojišče, a se do sedaj ni nič oglosil. Pred kratkim pa so dobili njegovi stariši iz Ruskega pismo, v katerem jim sin Alojz piše, da je bil dne 26. avgusta 1914 ranjen v levo roko in ujet ter da se nahaja še sedaj v bolnišnici v Viatki na Ruskem. Njegovi tovariši so poročali z bojišča, da je Alojz padel, eden

je celo trdil, da je videl, kako so ga pokopali. Njegova žena prav nič ni hotela verjeti tem poročilom. Vedela je, da je Alojz pravilo, da še njen mož živi. In ta slutnja se je uresničila. Mislimo si lahko, kako veselje je zavladalo v Zmavčevi družini, ko je došla vesela vest z Ruskega.

* **Vojaški delovni dopusti.** Prednost za doseg dopustov za delo na polju imajo pred vsem ranjeni in bolni vojaki, ki so se vrnili z bojišča in sicer potem, ko so okrevali, ali pa se je njih zdravstveno stanje v toliko izboljšalo, da se jih lahko odpusti iz bolnišnice. Moštvo, ki je bilo radi hraprih činov odlikovano, užiiva glede dopustov posebne ugodnosti.

* **Nabori črnovojnikov letnikov 1873—1877 za mariborsko okrajno glavarstvo** se bodo vršili po sledečem redu: I. Sodni okraj Maribor: I. S. D. 29. aprila za občine: Dobreče, St. Ilj v Slov. gor., Kamica, Sv. Jurij ob Pesici, Gradšča, Grušova, Sv. Jakob, Kaniža, Krčevci, Letersberg, Sv. Križ, Jareni a., Jelovec pri Kamnici, Janžev Vrh, Sv. Marjeta ob P., Sv. Marti pri Vurbergu; dne 30. aprila za občine: Gorjica Sv. Kungri, Gornji Duplek, Sv. Peter, Plach, Piodersnica, Počička ves, Pešniški dvor, Ranča, Rošpol, Slemen, Šp. č. k., Slatniški dol, Dragučova, Bresternica, Spodnji Duplek, Vosek, Bož. Svočina, Vrtiče, Vukovski dol, Selica ob Dravi, Selica ob Mur, Cersak, Ciglece, Cirknica. Dne 1. maja za občine: Vrlov dol, Studenci, Bistrica pri Lembalu, Bistrica pri Rušah, Fram, Gorica, Ješenec, Recenjak, Rače, Kumen, Lehen pri Rušah, Lembal, Dogoš, Lobnica, Loka, Sv. Lovrenc nad Mariborom. V nedeljo dne 2. maja za občine: Sv. Marijeta na Dr. p., Ruše, Morje, Sv. Miklavž, Orešova vas, Gornje Hoče, Pohorje, Pivola, Poberž, Počička, Rače, Rogoz, Razvanje, Radvanje, Rudečbreg, Slivnica, Skoke, Tezno, Spolnje Hoče, Bohova, Čižeti Smolnik, Zrkovec. II. Sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor. v Aniblov: gostilni pri Sv. Lenartu. Za celotni okraj se vrši I. S. D. v ponedeljek dne 3. maja. III. Sodni okraj Slov. Bistrica v gostilni Kac v Slov. Bistrici. Dne 4. maja za občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Frahač, Gabernik, Petal, Hošica, Hrasovec, Jelovec-Makole, Kalše, Črnci Jevec, Ogltensak, Zablak, Laporje, Luščka vas, Sv. Martin na P., Močraze, Gornja Bistrica, Gornja Lohica, Vrbljoga, Gornja Poljsava, Oselj, Počička, Sentorec. Dne 5. maja za občine: Brezje, Polčane, Potrčje, Pretoze, Ritoznji, Kovča vas, Smereče, St. ožko, St. temberg, Stopno, Studenice, Tinje, Spodnja Ložnica, Spodnja Novavas, Spodnja Poljsava, Verhove, Slovenska Bistrica, Vojtina, Cigoce. Izbera se prične vsaki dan ob 8. uri zjutraj. Izberni zavezanec pa se mora radi poprejšne porazdelitve ob 7. uri zjutraj s iti na zbirališče. Črnovojni legitimacijski listi, ki jih dobijo črnovojniški zavezanec, da o pravico do pro te vojnje po železnih in parniških in sicer od prejšnjega do preglednega (izbirnega) kraja in nazaj. Da se te vojnje zamorejo nadzorovati in da se zbirajo more bre zlorabe z upravitelje ostro preste vojnje, mora se na črnovojni legitimacijske liste pred vsako vojnjo priložiti pečat pri osebni blagovni želez iskega urada izhodne rosta e.

* **Pozor pred sumljivimi potepuhi!** Politične oblasti so dobila poročila, da se klatijo ponekod na deželi sumljivi ljudje, ki se izdajajo za begunce in ki ljudstvo opeharijo. Ti ljudje pripovedujejo na goljufiv način manj izobraženim ali premalo podučnim ljudem, da so pooblaščení od vojaške uprave ali od političnih oblasti, da smejo rekvirirati posamezne potrebščine za armado. Tako se zgodi, da neuki ljudje zastopajo ali na pod navadno, večinoma ničevno ceno črno svoje priredile, živež, živino, kovino in drugo robo tem nepoklicanim ljudem. Proti takim ljudem, ki se sedaj klatijo tudi po naših krajih in begajo ljudstvo, je treba odločno nastopiti in se jih naj takoj raznani sodniji, žandarmeriji ali pa občinskemu uradu. Oblastva resno svarijo prebivalstvo pred ročanjem teh sumljivih ljudi. Orozarja se, da se bol kakor je razvidno iz tozadevnih postav in odredb, vsake uradna rekvizicija gotovih potrebščin izvršila proti gotovemu plačilu in sicer tako, da lastnik dotičnih reči ne bode imel nikake škode.

* **Živinoreja in prodaja živine.** Kmeti si iz Ljutomerskega okraja nam piše z ozirom na naš črnek v št. 14.: Sprejmite v „Slovenskega Gospodara“ moje in mojih starišev mnenje glede živinoreje in prodaje živine. Dobro je in koristno za napredek kmetijskega stanja, da ima živina srednje visoko ceno. S čim si naj posestniki plačujejo davke in visoke dohode, ako živi v tima robene cene? Vsak državljan se mora za vedeti, da da cesarju, kar je cesarjevega. Če naj jemlje kmet denar za gospodarske potrebščine, če ne more živine iz hleva prodati? Mislim, da si nikdo, ki se z živinorejo peča, ne želi onih slabiš predanij časov, ko se je najboljša krava prodala za kakih 40 goldinarjev. Dehela svinja na se je komaj vnučila kakemu krompirju za borih 20 goldinarjev. Gotovo ne bi imeli mi kmeti si-ovi veselja do živinoreje, če bi se vse po tako sramotni ceni prodajalo. Znak bi bil potem žrebota, teleta in malhne pujske nuščali za rleme, ako stare živine ne bi mogli iz hleva dobro prodati. Mislim, da vsak živinorec v Ljutomerskem okraju želi Avstriji ljubiti mir, našim armadam skoraj snio znano, naši živini pa čeno ceno.

* **Sprememba zakona o vojnih dajatvah.** „Prager Tagblatt“ javlja: Ogrski honvedski minister je

izposloval v svoji zadnji avdienci/ cesarjevo privolenje, da se spremeni zakon o vojnih dajatvah z leta 1912. Spremembo bo predložil ogrskemu državnemu rboru. Zakon o vojnih dajatvah določa, kakor znano, da se smejo civilne osebe do 50. leta vporabljeni za raz. e posredne vojne službe le v okviru svojega poklica. Sprememba bo to omejitev odpravila ter določila, da se smejo civilne osebe do 50. leta pritegniti vojaški službi tudi izven okvirja svojega poklica, torej po potrebi pomeni torej v bistvu razširjenje črno. vojniške dolžnosti od 42. na 50 let. Ker se v vojaških zadevah postopa vsopredno, bo gotovo tudi kmalu izšla odredba z enako vsebino v naši državni polovici.

* **Novi predpisi za mlinarje.** Vlada je izdala naredbo, s katero se določa, da morajo stranke, ki dajo na mlinih mleti svoje žito proti plačilu (merici), mešati rž in pšenico z ječmenom, koruzo itd. in sicer tako, da pride na 70% pšenične moke 30% ječmenove in na 67% ržene moke 33% ječmenove ali koruzne moke. Prepovedano je torej mlinarjem, mleti strankam, ki prinesejo ali pripeljejo v mlin pšenico ali rž, čisto pšenično ali rženo moko. Nova naredba tudi določa plačilo, ki gre mlinarju za žito, katero je zmlel za strande. Kjer ni ječmena in koruze (kakor pri nekaterih posestnikih v Ljutomerskem okraju), tam se naj to naznani po občini glavarstvu.

* **Trgovci, gostilničarji in drugi obrtniki** v mariborskem okrajnem glavarstvu so dobili po svojih običajih od okrajnega glavarstva razvidne tedenske izkaznice za uporabo moke in žita. Vsak posamezni obrtnik mora voditi natančen seznam, koliko moke, žita ali kruha je z ozirom na določeni ključ (240 gramov moke ali 300 gramov žita na dan) porabil vsak dan za se, svojo družino, delavce, uslužbence, odjemalce ali goste. Na teh izkaznicah je natanko določeno, koliko moke, žita ali kruha se sme porabiti. Tedenske izkaznice služijo politični oblasti za kontrolo, ali se posamezniki držijo uradno določenega ključa o uporabi žita in moke. Vsak obrtnik, ki je dobil tako izkaznico, je pod kaznijo zavezan, voditi tudi natančen seznam o svojih zalogah žita in moke. Izkaznice se morajo vsako soboto ali nedeljo oddati pri občinskem uradu.

* **Prodaja in razpošiljanje žita in moke strogo prepovedano.** Štajerska c. kr. namestnija naznanja: Dogodilo se je zadnji čas, da se je kljub cesarski naredbi o zapori žita in moke, brez uradnega dovoljenja razpošiljalo žito in mlinске izdelke. S tem se je pa škodovalo uravnavi uporabe žita in moke. § 32, odstavek 2, oziroma 4, cesarske naredbe z dne 21. februarja 1915 določa, da se proti osebam, ki brez uradnega dovoljenja prodajajo ali razpošiljajo žito in moko (ki je pod zaporo), se sodnijsko kaznujejo z zaporom do šest mesecev, v posebno kaznivih slučajih (prestopkih) se lahko poleg zapora do enega leta, naloži še denarna globa do 2000 K, ki se pa sme povšati celo do 20.000 K. Prebivalstvo se resno opozarja, da naj strogo uvažuje ta določila cesarske naredbe. Oblasti bodo z vso strogostjo vršile nadzorstvo in prestopke kaznovali.

* **Nakup krompirja.** Štajersko cesarsko namestništvo je nakupilo večjo množino krompirja za štajersko prebivalstvo. Krompir se oddaja po vagonih pod zelo ugodnimi pogoji. Občine, zadruge in kmetijske podružnice naj koj zberejo v svojem delokrogu naročnike krompirja in naznanjo namestniji v Gradcu, koliko ga naročijo. Naslov za naročila: „Deželni kulturni inspektorat c. kr. namestniji v Gradcu.“ Od tam se bo naročnikom pozneje vse potrebno glede cen in pošiljanja krompirja naznanilo.

* **Umestna prepoved.** Veliki župan in kraljevi komisar požeskega komiteta v Slavoniji dr. Trnski je oslal župnijam svojega okrožja sledeči odlok: Izvedel sem, da pripravljajo naše kmetice kljub hudim sedanjim vojnim časom, denar za svilene obleke in za drugo prevzetijo. Vsled tega naročam: 1. Kmetice in njih hčere ne smejo nositi svilenih kril in različnega lepotečja. 2. Kdor se ne bo ravnal po tem ukazu, bo kaznovan po postavi leta 1854 in po predpisu l. 1873. Župniki naj razglasijo ta odlok raz prične in naj delujejo proti razkošju v obleki. — Kaj takega bi bilo tudi pri nas potreba. Mnogo je žensk, mimo katerih gre hudi čas, ne da bi ga čutile ali razumele. Kdor nima sam svojcev v vojski, mora vendar občutiti občno žalost in trpljenje: kričeča in bogata obleka žali oči mož, ki morajo ležati v blatnih jarkih, ki se vračajo raztrgani in umazani. — Božični težen je šla po ulici v Ljubljani gospa v dragoceni kožuhovini, s svetlimi kamni v ušesih. Srečala je tri ranjene vojake, ki so lezli po bergljah. Ti so se ustavili in so jo gledali, starejši izmed njih je rekel: „Ah! Take hodite po Ljubljani ta čas, ko prelivamo mi kri po Galiciji in Srbiji! Fej vas bodi!“ In pljunili so ti trije ranjeni vojaki pred nacifranu gospo.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 180 do 200 K, srednje debeli 172 do 180 K, suhi 162 do 170 K; debele krave 160 do 180 K, srednje debele 132 do 158 K, suhe 100 do 130 K; bik 154 do 184 K, mlada živina 148 do 180 K; teleta 200 do 230 K, izjemoma 240 do 250 K; mlade svinje 280 do 286 K, debele svinje 290 do 300 K, srednje debele 268 do 290 K, mesne svinje 280 do 290 K; ovce 140 do 160 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: Sladko 10 do 11 K, kislo 8.50 do 10 K, slama 8.50 do 10. — K: pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 25.50, pros 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 68 do 85 K, grašica 11.20 do 11.40 K, leča 16.20 K, proseno

pšeno 72 do 96 K, pšenični zдроб 92 K, koruzni zдроб 68 do 88 K, rže. a moka 64 K, pšenična moka št. 0 92 do 108 K, št. 4 80 do 86 K, št. 6 (črna) 68 do 81 K (100 kg). Jajca komad 10 do 12 v, krompir 18 do 22 v 1 kg, mleko 28 do 30 v liter.

Maribor. S prihodnjo nedeljo, dne 18. aprila se bodo v Mariboru upeljale krušne nakaznice. Od tega dne naprej smejo peki in prodajalci kruh oddajati edinole, če se kupec izkaže s krušno nakaznico. Prodajalec je obvezan, da mora primerno število posameznik delov krušnih nakaznic s škarijami odrezati. Te odrezke mora prodajalec shranjevati in ob koncu vsakega tedna oddati na magistratu. Krušne izkaznice dobijo edino le tista gospodinjstva, ki niso dobila izkaznic za krušno moko in dobivajo od mestaega urada vsak mesec za osebo samo dva kilograma moke za kuho. Za take družine se izdajo zmanjšane krušne izkaznice, po katerih dobi vsaki družinski član vsak teden kruha, ki tehta 1 kg 40 dekagramov. Kdor je dosedaj dobival krušno moko in želi od sedaj krušno izkaznico, lahko svojo dosedanjno listino pri mestnem uradu zamenja, tako, da bo odslej dobival kruh in moko za kuho. Kdor pa sploh ne rabi nikake moke, dobi popolno krušno nakaznico, s katero dobi vsak teden 1960 gramov (skoro 2 kilograma) kruha. Krušne izkaznice in izkaznice za moko so za eno in isto ceno nedopustne. Krušne izkaznice se bodo izdajale vsak četrtek, petek in soboto od 5. do 7. ure popoldne. V to svrhu bodo v mestni hiši poslovali tri komisije. Prvokrat se izdajo izkaznice v četrtek, dne 15. aprila. Komisija za imenske začetne črke A do J posluje v mestni policijski pisarni (soba št. 7, I. nadstropje) druga komisija za črke K do P v sobi št. 11, prvo nadstropje in tretja komisija za črke R do Z v mestnem zglasilnem uradu (soba št. 1, pritličje). Kdor bo imel krušne izkaznice, mora izpolniti obrazec o razvidno polo, ki se dobi v vseh mariborskih policijskih sobah in se jo mora oddati pri komisiji: nato se še le dobi določeno število krušnih izkaznic. Od četrtega naprej sta se dosedanjim pisarni za izdajo izkaznic na Magdalenskem trgu in deški ljudski šoli na Stilem trgu opustili. Izdaja izkaznic za moko se vrši odslej edino pri gori omenjenih komisijah v mestni hiši zadnje tri dni v tednu od 5. do 7. ure zvečer.

Fram. „Kmečka hranilnica in posojilnica“ je ob svojem letnem računskem zaključku pokazala lepe uspehe. Udov je imela 118, prometa je štela 176.254 K, odvišnega denarja ima 13.000 K in čistega dobička 2000 K.

Dobrna. Država vzame dobrnske deželne toplice za dobo petih mesecev v najem za begunce in vojake, di se vračajo iz bolnišnic. Dne 12. aprila se je mudila na Dobrni komisija, sestoječa iz zastopnikov vlade, c. kr. komisarja celjskega okrajnega glavarstva, zastopnikov dežele, deželnega odbornika M. Stallnerja in ravnatelja dr. Hiebauma. Država vzame pa tudi v najem vsa zasebna stanovanja na Dobrni, v župnišču, duhovski hiši, v obeh hotelih Styria in Union itd. To pomeni za Dobrno jako veliko. Saj je že nekaj let bilo v naših toplicah prav žalostno. Vsled draginje in oddaljenosti od železnice je že vedno manj gostov prihajalo. Država plača za stanovanja nekaj manj, kot se je navadno plačalo.

Celje. Vsi živinski sejmi (razven za konje) so v celjskem sodnijskem okraju ustavljeni od 7. aprila naprej, ker se je pojavila bolezen v gobcu in na parkljih (slinovka).

Celjska okolica. Okoliška občina namerava kupiti dva vagona krompirja, ki ga bo po primerni ceni oddajala revnejšim občanom.

Gomilsko. Spomlad prihaja zopet v našo vas. Povsod v naravi se vzbujajo novo, veselo življenje. In tudi v našo vas je prinesla par veselih novic. Oglasil se je Lebnov France iz Rusije, Rančigaj Ivica iz Srbije; druga vest nam je naznanila, da Korakata Mlinarjev France in Lončičev Tona proti daljni Sibiriji. Kakor strela pa je treščila v našo vas vest o junaški smrti Virantovega Tonca. Srce je zadrželo žalosti in ni hotelo verjeti. Spomini so pohiteli tja pod Virantovo lipo in našli Tonca, krepkega, življenja polnega v sredi med gomilskimi farti; vse je bilo tiho naokoli, le Boljska je sumljala svojo pesem in milo je donel Tončev glas po vasi: „Ptički, jaz vprašam vas, Ali bo že skor pomlad? Pomlad že prišla bo, ko Tebe na svet ne bo.“ In sedaj nam potrjuje to tužno vest iz Karpatov. Dragi Tonče, kakor Te išče skrbno oko Tvojega očeta, kako hrepenijo po Tebi ljubeča srca Tvojih tovarišev, Ti pa spavaš tam v Tvoj „grob zeva globok, globok in širok. Sred mladini tujini, od krvi naših fantov namočeni zemlji! dih livad, Oh koliko sanj pokopljejo vanj, in koliko nad!“

Sv. Jurij ob Taboru. Veliko mož in mladeničev je poslala naša fara na bojno polje in veliko jih je tudi tam že našlo častno smrt za komovino in za cesarja. Dne 12. aprila so nam pa šentjurski zvonovi naznanili žalostno vest, da je padel na Velikonočno soboto (v bojnetnem boju) junaške smrti in bil pokopan na blagoslovljeno pokopališče na Veliki pondelj tam v Karpatih vzgleden mladenič in ud Marijine družbe Karol Lukman. Naš rajni junak je nečak mil. g. prelata K. Hribovskega in edini brat bogoslovnega prof. vlč. g. dr. F. Lukmana. Ramšakova hiša, ki je dala Cerkev take moke, je dala s tem tudi cesarju najdražje, kar je imela. Bog bodi tolažnik. Z gostoljubno in blago hišo Ramšakovo čutimo vsi odkritosrčno in globoko sožalje!

Koprivnica. Dne 7. t. m. smo v dolgem sprevedu z ožojnim srcem spremili k zadnjemu počitku našega preč. gospoda župnika Jazca Prešerna, kateri je bil lep vzgled krščanske pobožnosti, uljudnosti, pobožnosti i. t. d. Blagi naš pokojni pristrčno ljubljeni gospod župnik je bil zvest, neutrudno delaven služabnik Kristusov do konca svojega življenja. Prid goval nam je rad prepomenljive besede: „Bodimo pripravljani na vse najhujše, kar daces lahko storimo, ne odlagajmo na jutri.“ Te besede nam je na srce polagal še nekaj dni pred smrtjo. Njegovo skromno življenje je bilo svetniško. V sedanjih viharjih dobi je vedno priporočal svojim ovčicam: „Molimo, skrbimo, delajmo, dokler živimo, počivali bomo v grobu.“ Dobri naš pastir, Bog vam dati večni mir!

Pogrešajo se: Ivan Mir, 87. pešpolk, 9. stotinja, vojna pošta št. 73. Odgovor Mariji Mir, posestnici, Grabonosi, Sv. Jurij ob Ščavnici. — Rezervni pešec Anton Šalobir, c. kr. pešpolk št. 87, oddelek za strojne puške, 4. stotinja, in je bil baje pozneje prestavljen k 8. stotnji. Naznanilo njegovemu očetu Jožetu Šalobir, kmetu v Jurklostru. — Janez Veber, c. kr. domobranski pešpolk št. 26, 3. stotinja. Poročilo njegovi ženi Mariji Veber, posestnici v Galiciji, pošta Zalec. — Peter Brumen, domobranski pešpolk št. 26, oddelek stotnih pušk št. 3-26, vojna pošta št. 48. Odgovor njegovi materi Mariji Brumen, posestnici v Mekotnjaku, pošta Ljutomer. —

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo izreka slavni domači hranilnici in posojilnici najtoplejšo zahvalo za velikodušni dar v znesku 20 K. Bog plačaji!

Središče. V nedeljo, dne 13. t. m., popoldne po večeruhah, je protialkoholni shod v posojilničnih prostorih. Trdo se še sliši ta beseda, a nič strahu! Pridite, da se bolj seznanite s „Sveto vojsko“!

Celje. Izobraževalno društvo v Celju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. aprila 1915. ob 3. uri popoldne, v dvorani hotela „pri belem volu.“ G. učitelj M. Levstik bo govoril o za sedanjost čas prav zanimivem predmetu. Vabi se k prav obilni udeležbi, posebno dekleta in gospodinje naj pridejo.

Sv. Jožef-Celje. Do sedaj ni nobene ovire za dekliške duhovne vaje. Začele se bodo dne 26. aprila zvečer in končale dne 30. aprila zjutraj. Obhajale se torej bodo, kakor druga leta. — Predstojništvo sv. Jožefa v Celju.

Trbovlje. V nedeljo, dne 13. aprila, bo imela Dekliška Zveza svoj redni letni občni zbor in sicer v dvorani Društvene doma. Vsporedi: govor preč. g. župnika, ter voditelja in govori mladenk. Nato volitev odbora in slučajnosti K. prav obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Zadnja poročila došla v četrtek, 15. aprila. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dura, 14. aprila.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Sj. lošni položaj je nespremenjen. Na karpatski bojni črti so se vršili na skoro vseh delih bojišča artilerijski boji. Na severozahodni strani Užoka sta naša hrabra pešpolka št. 19 in št. 26 (večinoma ogrski Slovanci) z naslovom odvzeli Rusom obsežno postojanko, katero je sovražnik pred nekaterimi dnevi zasedel.

V južnoizhodni Galiciji in Bukovini mir.

Mraz, sneg in dež v Karpatih.

Na celi karpatski bojni črti se boji sedaj za Avstrijece ugodno razvijajo. Naša bojna črta je sklenjena v tako trden železen obroč, da sovražnik ne more nikjer prebiti naših vrst. Skoro na celi karpatski bojni črti je zadnje dni zapadel nov, visok sneg. Nastal je zopet obilni mraz. Po dolinah pa skoro neprestano deži. Vojevanje je zelo otežkočeno.

Przemysl glavno mesto Galicije?

Rusi nameravajo Przemysl proglasiti za glavno mesto Galicije. List „Ruski Invalidi“ poroča, da so Rusi že pričeli popravljati rušene premijske utrdbne. Trdnja o hočejo popraviti, da bo tako močna, kakor ob začetku vojske.

Sovražnik zopet pred Dardanelami

Iz Carigrada se dne 13. aprila poroča, da je dne 12. t. m. nekaj so raznih opazovalnih ladij pol ure brezuspešno obstreljevalo turške postojanke ob uvalu v Dardanele. Turki so s svojimi strelji zadeli sovražno oklopnico in torpedni čoln.

Angleži niso za mir.

V našem uvodniku „Mir nam bodi!“ omenjamo, da je sv. Oče ameriškemu časnikarju pl. Wiegandu izrazil željo, naj Amerika deluje za mir. Angležem pa to ni po volji. Največja angleška lista „Times“ in „Daily Telegraph“ se sedaj hudujeta nad papežem in pišejo, da je sv. Oče hotel Amerikance opominjati, naj ne izvažajo streliva v Evropo. Angleško časopisje je mnenja, da še ni prišel trenutek za mirovno posredovanje. — Krmariskim Angležem torej ni za to, da bi se ustavilo grozno prelivanje krvi.

Japan in Kitaj.

Sedaj prihajajo poročila, da se bo spor med Japoško in Kitajsko vendarle poravnal mirnim potom, ker se Japonska ozira na želje ameriške vlade, a na ruske in angleške želje se ji v sedanjem položaju ni treba ozirati. Za vse slučaje ostane japonska mornarica mobilizirana.

Sv. Oče Benedikt XV. V slovenskem jeziku smo dozdaj pogrešali življenjskega novega papeža, čeprav so po njem vprašali verniki in osobito kateheti za uporabo v soli. Sedaj je v tiskarji sv. Cirila v Mariboru izšel precej obširen življenjski sv. Očeta Benedikta XV., katerega je pridelilo za slovensko ljudstvo uredništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Da se lahko knjižica zelo razširi, določila se ji je prav nizka cena 10 v za komad, koji znesek se blagovolj vposlati v poštinih znakih. Življenjski je pisan zelo mikavno in bo vsakega zadovoljil. Segajte po njem!

Novi majnik. Tako se imenujejo nove šmarnice za leto 1915. Spisal jih je preč. g. Pankracij Gregor, župnik pri Sv. Vencesu na Stajerskem. Knjiga obsega 32 krasnih premišljevanj za mesec maj o Mariji, Kraljici src. Posebno lepa, zanimiva in čisto nova bodo za Marijine častilce premišljevanja o Mariji, Kraljici zmag, kjer g. pisatelj opisuje grozne boje pekla in antikrista zoper sv. Cerkev in Marijino kraljestvo pred koncem sveta ter končno zmago Marijino nad vsemi sovražniki. Po premišljevanjih še sledijo mašne, spovedne in obhajilne molitve ter raznovrstne molitve k materi božji in za popoldansko službo božjo. Te šmarnice so torej pravzaprav popolni molitvenik. Stanejo na v platno vezane z rdečo obzro 1 K 60 v., po pošti 10 vinarjev več. Naročajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Najmanj dela in stroškov je, ako se pošlje zmesek 1 K 70 v po nakaznici naprej.

Slava sv. Križu. (Premrl.) Pet pesmi za mislilonski čas. Cena 50 v. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Pet prav mehko občutenih pesmi, ki jih je skladatelj namenil „v tolažbo vsem trpečim in v spomin na svetovno vojsko 1914-15.“ Brez dvoma bodo pesmi, lepo pete, prvi del svojega namena tudi dosegla in v trpeča srca obilo tolažbe vlivala. Pesmi niso težke, ampak take, da jih bo velika večina naših zborov izlaska zmagovala.

Fr. Ferjančičeve „Narodne vojske.“ Sedmi venček. Cena 60 v. V Ljubljani 1915. Založila Katoliška Bukvarna. Devet narodnih vojsk pesmi preprosto harmoniziranih v onih letnih harmonijah, kakoršne ljudstvo samo rabi pri petju narodnih pesmi; zato so prav lahke, brez vsakršnih težav tudi za najslabše zbere primerne, primerne zlasti še sedaj v vojnem času.

„Kraljici nebes in zemlje“ je naslov zbirki Marijinih pesmi za mešani zbor, samospelne in orgle, katero je priredil Karlo Adamič. Cena partituri K 1.80, glasovi po 40 v. V Ljubljani 1915. Založila Katoliška Bukvarna. — Dvanajst novih Marijinih pesmi, ki bodo našim cerkvenim zborom zlasti za bližajoči se majnik dobrodošle. Te po slogu zmernomoderne skladbe so vse skoz jasno zamišljene, blage v melodiji, fine v harmonijah. Lepe in prikupne so vse brez izjeme, posebno vznesene številke: 1, 3, 6, 7 in 11. Iskreno občutena sta tudi sopranska samospelva v številkah 4 in 5. Vsled resnične absolutne glasbene vrednosti in hkrati lahke izvedljivosti zaslužijo Karlo Adamičeve Marijine pesmi vsestransko, kar najtoplejšo priporočilo.

Listnica uredništva.

Pesmi, najsibodi kakoršnekoli vsebine, ne moremo pričevati, ker nam zelo slaba prede za prostor. — Mekotnjak pri Ljutomeru: Hvala za poročilo! Bomo upoštevali. Pozdravi! — Kapla vas: Zlatina in srebrnina za Rudeči križ se zamenja v železne prstane v Gradcu pri c. kr. namestništvu. — Podgorje: Brez podpisa; v koši! — Viničar iz Slov. gorje: Javite nam svoje ime! — Nekaj pisem z bojišč smo odložili za prihodnjo številko.

Mala naznanila

Sprejme se takoj

učence, prednost imajo tisti, kateri zaradi vojske ne morejo uka nadaljevati, pri Jožef Steiner ju, sedlar-jermenar v Žalcu. 249

20 ovc na prodaj.

Mlade in stare. Cena po dogovoru. Slemen št. 40, Selnica ob Dravi. 244

Franc Lenart trgovec v Ptuju sprejme takoj pod ugodnimi pogoji

učenca

iz poštene hiše z dobrimi prireditelji in z boljšo naobrazbo.

Prodajalna

z veliko stan. sobo, klet, podstrešje, vrt in prostor za lesno trgovino se da d. d. 18. maja

v najem.

Pisma na Rupert Potočnik v Smartnem na Pohorju p. Slov. Bistrica. 246

Kozaški pomočnik

ki zna tudi kenje podkovati, se sprejme Laminger, Maribor, Burggasse. 245

Kupiti se želi

manjša hiša

z 2 ali 3 orali zemljo proti 400 kron letnem plačilu in obresti. 40 kron se položi pri nakupu. Vzame se tudi v najem. Poročila rod V. K. 1876, glavna pošta, Gradec. 248

Sprejme se takoj več spetnih

mizarjskih pomočnikov

pri Martin Stojan, miz. mojster, Tebarje pri Celju. — Sprejme se tudi vajenec, kateri ima posebno veselje do mizarstva. 249

Potrebujem zdravega, čvrstega

učenca za trgovino z melanim blagom, dobrih, poštenih starišev. Anton Kobi, Opl. nica pri Konjicah. 251

Kdor potrebuje

cepljeno trsje

naj se oglasi pri Francu Trobentar v Bresterlci pri Mariboru št. 28. Cena 10 vin. komad. 250

Kupujem že rabljena, dobro

kolesa.

Ponudbe naj se pošljijo pod „Trgovina 100“, pošta Velenje, Stajersko. 250

Mlajši

krojaški pomočnik

kakor tudi

šivilje za šivanje plat. etc. se takoj sprejmejo v tovarni Thondorf pri Gradcu, p. Liebenau. 253

Sedlarji in čevljarji

pomočniki

se sprejmejo v delavnico, kjer se razni predmeti prevlečejo z usnjem. Tovarna Thondorf, p. Liebenau pri Gradcu. 253

Malo posestvo

se da v najem v Policanah. Izve se v bolnišnici usmiljenih bratov 19/214 v Gradcu. 240

Delavsko družino

za poljedelska dela sprejme takoj knez Windisch-gratzovo graškinsko oskrbnitvo v Podredu. Stalna služba. Mož, kakor tudi starejši sin dobila letno plačilo 960 K, ali mesečno 80 K. Družina nadalje tudi prosto stanovanje in kurjaro in še navrh eno njivo za živč. Ostali družinski člani imajo dnevni zaslužek pri graščini. Dopisi na knez Windisch-gratzovo graškinsko oskrbnitvo Podreda, via Rajhenburg, Spod. Stajersko. 254

Hiša

5 minut od mestne meje, enonadstropna, novozidana, s lepim vrtom, se pod ugodnimi pogoji proda ali pa se zamenja za kmo primerno posestvo na deželi. Naslov: Alojzija Selinsek, Pfarrhofgasse 7, Maribor. 251

Preselitev!

Elizabeta Dokl in Marija Krajnc, cvetličarji, sta s 1. aprilom nastanjeni iz Maribora pri Sv. Martinu. Vsem, ki potrebujejo umetnih cvetlic za cerkve itd. se zopet priporočajo, da se osebno ali pisмено oglašijo na naslov: Marija Krajnc, cvetličarja, Sv. Martin, pošta Vt berg. 250